

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Istungidokument

A8-0015/2015

28.1.2015

RAPORT

Euroopa Liidus 2013. aastal naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas
saavutatud edu kohta
(2014/2217(INI))

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Raportöör: Marc Tarabella

RR\1047830ET.doc

PE541.538v03-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	18
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	21

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

**Euroopa Liidus 2013. aastal naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas saavutatud edu kohta
(2014/2217(INI))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse 18. detsembri 1979. aasta ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 1949. aasta ÜRO inimkaubanduse ja kupeldamise keelustamise konventsiooni;
- võttes arvesse Pekingis 15. septembril 1995. aastal neljandal ülemaailmsel naisteteemalisel konverentsil vastu võetud deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning lõppdokumente, mis võeti vastu ÜRO eriistungjärgudel Peking +5 (2000), Peking +10 (2005) ja Peking +15 (2010),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrust nr 606/2013 tsiviilasjades määratud kaitsemeetmete vastastikuse tunnustamise kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK²,
- võttes arvesse ÜRO 13. detsembri 2006. aasta puuetega inimeste õiguste konventsiooni, eriti selle artiklit 6 puuetega naiste kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/99/EL Euroopa lähenemiskeelu kohta³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus

¹ ELT L 181, 29.6.2013, lk 4.

² ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.

³ ELT L 338, 21.12.2011, lk 2.

2002/629/JSK¹,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas ja sellega seotud meetmeid (naissoost juhatuse liikmete direktiiv (COM(2012)0614)),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
- võttes arvesse 7. märtsi 2011. aasta Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti (2011–2020)²,
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2010. aasta teatist „Kindel kohustus tagada meeste ja naiste võrdõiguslikkus. Naiste harta” (COM(2010)0078),
- võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2010. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015” (COM(2010)0491),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni talituste 16. septembri 2013. aasta töödokumenti „Soolise võrdõiguslikkuse strateegia (2010–2015) vahehindamine” (SEC(2013)0339),
- võttes arvesse komisjoni talituste 8. mai 2013. aasta töödokumenti „2012. aasta aruanne naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas tehtud edusammude kohta” (SWD(2013)0171),
- võttes arvesse komisjoni 25. novembri 2013. aasta teatist „Naiste suguelundite moonutamine tuleb lõpetada” (COM(2013)0833),
- võttes arvesse 2012. aastal avaldatud Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi aruannet „Pekingi tegevusplatvormi „Naistevastane vägivald. Tugi ohvritele” ELi liikmesriikides rakendamise analüüs”,
- võttes arvesse nõukogu 5.–6. juuni 2014. aasta järeldusi „Naiste- ja tütarlaste vastase vägivalla kõikide vormide, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise ennetamine ja selle vastu võitlemine”,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2014. aasta resolutsiooni naiste suguelundite moonutamise kaotamise kohta³,
- võttes arvesse pärast 1975. aastat avaldatud ELi direktiive meeste ja naiste võrdse

¹ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

² Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldused.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0105.

kohtlemise erinevate aspektide kohta (direktiiv 2010/41/EL¹, direktiiv 2010/18/EL², direktiiv 2006/54/EÜ³, direktiiv 2004/113/EÜ⁴, direktiiv 92/85/EMÜ⁵, direktiiv 86/613/EMÜ⁶ ja direktiiv 79/7/EMÜ⁷),

- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte rakendamise kohta⁸,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni majanduskriisi mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele ning naiste õigustele⁹,
- võttes arvesse oma 11. juuni 2013. aasta resolutsiooni naiste haridus- ja tööalase liikuvuse kohta ELis¹⁰,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni sooliste stereotüüpide kaotamise kohta ELis¹¹,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ÜRO naiste olukorra komisjoni 57. istungjärgu kohta „Igasuguse naiste- ja tütarlastevastase vägivalla tõkestamine ja likvideerimine”¹²,
- võttes arvesse oma 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni naiste töötingimuste kohta teenindussektoris¹³,
- võttes arvesse oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamise kohta¹⁴,
- võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009¹⁵, 8. veebruari 2011. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2010¹⁶ ja 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2011¹⁷,

¹ ELT L 180, 15.7.2010, lk 1.

² ELT L 68, 18.3.2010, lk 13.

³ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

⁴ ELT L 367, 14.12. 2004, lk 23.

⁵ EÜT L 348, 28.11.1992, lk 1.

⁶ EÜT L 359, 19.12.1986, lk 56.

⁷ EÜT L 6, 10.1.1979, lk 24.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0375.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0073.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0247.

¹¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0074.

¹² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0045.

¹³ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 47.

¹⁴ ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 75.

¹⁵ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 35.

¹⁶ ELT C 199E, 7.7.2012, lk 65.

¹⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0069.

- võttes arvesse oma 6. juuli 2011. aasta resolutsiooni naiste ja ärijuhtimise kohta¹ ,
- võttes arvesse oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalla vastu võitlemise ELi uue poliitilise raamistiku prioriteetide ja põhijoonte kohta² ,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni naiste vaesuse olemuse kohta Euroopa Liidus³ ,
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni majanduslanguse ja finantskriisi sooliste aspektide kohta⁴ ,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsiooni soopõhise võrdse kohtlemise ja põlvkondade vahelise solidaarsuse kohta⁵ ,
- võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta resolutsiooni seksuaalse ärakasutamise ja prostitutsiooni ning nende mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele⁶ ,
- võttes arvesse oma 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni naiste ja vaesuse kohta Euroopa Liidus⁷ ,
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalla vastase võitluse kohta⁸,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsiooni soopõhise võrdse kohtlemise ja põlvkondade vahelise solidaarsuse kohta⁹,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlev direktiiv (COM(2008)0637)),
- võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse kohta spordis,
- võttes arvesse direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine)¹⁰,
- võttes arvesse komisjoni 3. juuni 2013. aasta eduaruannet Barcelona eesmärkide kohta

¹ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 134.

² ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 26.

³ ELT C 199E, 7.7.2012, lk 77.

⁴ ELT C 236E, 12.8.2011, lk 79.

⁵ ELT C 67E, 18.3.2010, lk 31.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0162.

⁷ ELT C 233E, 28.9.2006, lk 130.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0126.

⁹ ELT C 67E, 18.3.2010, lk 31.

¹⁰ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

pealkirjaga „Lapsehoiuteenuste arendamine Euroopas jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu heaks”,

- võttes arvesse komisjoni 2014. aasta septembri aruannet „Statistilised andmed Euroopa naisettevõtjate kohta”,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aasta märtsi uuringut „Naistevastane vägivald: ELi hõlmav uurimus”, milles esitati esimest korda andmeid naistevastase vägivalda mitmesuguste vormide ulatuse, olemuse ja tagajärgede kohta, samuti ohvrite reageerimise kohta vägivaldajuhtumitele ja nende teadlikkusele oma õigustest,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A8-0015/2015),
- A. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on põhiõigus, mida on tunnustatud aluslepingutes alates 1957. aasta Rooma lepingust ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas; arvestades, et kuigi Euroopa Liit on võtnud vastu arvukalt tekste, et tagada meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning võrdsed võimalused ja võidelda igasuguse diskrimineerimise vastu soo alusel, ning et liit on seadnud endale konkreetse eesmärgi süvalaiendada soolist võrdõiguslikkust kõikides oma tegevustes, ei ole siiski saavutatud piisavat edu ning ebavõrdsus meeste ja naiste vahel püsib;
- B. arvestades, et meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõte tähendab, et ei tohi olla mitte mingisugust diskrimineerimist, ei otsest ega kaudset, ka mitte emaduse, isaduse ja perekohustuste jagamise osas;
- C. arvestades, et on äärmiselt tähtis võtta arvesse diskrimineerimise mitmekordseid ja omavahel ristuvaid vorme, mida paljud naised ja tütarlapsed Euroopas kogevad (puude, sisserrändaja tausta, rahvuse, vanuse, seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi, raseduse, eluasemega seotud olukorra, madala haridustaseme, vägivalda ohvriks olemise jm alusel) ning asjaolu, et nende olukord on viimastel aastatel halvenenud;
- D. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020”, mille sihiks on kujundada Euroopas jätkusuutlik, kaasav ja arukas majandus, sisaldab kaugeleulatuvaid eesmärke, sh 75%-lise tööhõive saavutamine ja 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu vähendamine, kes elavad vaesuses ja sotsiaalse tõrjutuse ohus, mida on võimalik saavutada üksnes siis, kui liikmesriigid rakendavad uuenduslikku poliitikat, mis soodustab tõelist meeste ja naiste võrdõiguslikkust;
- E. arvestades, et liikmesriikide rakendatav eelarve konsolideerimise poliitika mõjutab peamiselt avalikku sektorit, kus töötab rohkem naisi ja kust naised saavad kõige rohkem tulu, mistõttu naistele saab osaks kahekordne karistus; arvestades, et eelarve konsolideerimise poliitika muudab töösuhted ebakindlamaks, ka seetõttu, et osalise tööajaga töö (32 % naistest ja 8,2 % meestest) ning ajutiste lepingute osakaal suureneb, rääkimata palga vähendamisest;

- F. arvestades, et naised elavad meestest sagedamini vaesuses ja tõrjutuses, eelkõige eakad naised – kelle keskmine pension on 39 % madalam kui meestel – ja üksikemad; arvestades, et perekondlikel põhjustel töötavad osalise tööajaga või tähtajaliste või ajutiste lepingute alusel pigem naised kui mehed, ning arvestades, et naiste vaesuse põhjuseks on suuresti nende töökoha ebakindlus;
- G. arvestades, et vaesuse vastu võitlemine on üks komisjoni viiest mõõdetavast eesmärgist, mille kohta tehti strateegias „Euroopa 2020” ettepanek; arvestades, et strateegia „Euroopa 2020” 10. suunis (sotsiaalse kaasatuse edendamine ja vaesusega võitlemine) võiks motiveerida võtma vastu riiklikku poliitikat eelkõige naiste kaitsmiseks vaesuse ohu eest, tagades ühe vanemaga peredele ja vanematele naistele sissetulekukindluse;
- H. arvestades, et kriis on süvendanud sündimuse vähenemist ELis, kuna tööpuudus, ebakindlus tuleviku ja majanduse suhtes sunnivad paare, ja eriti nooremaid naisi, lapsesaamise otsust edasi lükkama, mis suurendab rahvastiku vananemise suundumust ELis veelgi;
- I. arvestades, et teatud liikmesriikides praegu kehtiv maksusüsteem peegeldab perekonna piiratud mõistet, soosides perekonda, kus töötab ainult üks kahest vanemast, nii et see takistab paljudel juhtudel naiste töölkäimist ja jätab ühe vanemaga perekonnad, suurpered ja ülalpeetavaid sugulasi toetavad pered piisava toetuseta;
- J. arvestades, et ehkki naised moodustavad ELis peaaegu 60 % kõrgkoolide lõpetajatest, on nende esindatus kõrgematel ametikohtadel ja otsuste langetamise juures ebaproportsionaalselt madal ning teadlaste ja inseneride hulgas on ELis naisi alla 33 %, samas kui tervishoius, hariduses ja hoolekandes moodustavad naised peaaegu 80 % kogu tööjõust;
- K. arvestades, et tööjõu osas valitseb tugev horisontaalne segregatsioon ehk soopõhine tööjaotus: ligi pooled töötavatest naistest töötavad 10 ametikohal 130st, mis on esitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) koostatud rahvusvahelises ametite klassifikaatoris, ning ainult 16 % töötajatest töötab sektorites, kus on mehi ja naisi võrdselt;
- L. arvestades, et väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEdel), kes moodustavad Euroopa ettevõtjatest 99 % ja loovad kaks kolmandikku erasektori töökohtadest, on otsustav roll strateegia „Euroopa 2020” aruka, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu eesmärkide saavutamisel; arvestades, et ainult 31 % ELi ettevõtjatest on naised; arvestades, et ettevõtjate määr ELi naiste hulgas on umbes 10 %, kuid meeste seas 19 %; arvestades, et naiste ettevõtluse kasvu tuleb edendada ja toetada;
- M. arvestades, et umbes 42 % regulaarselt põllumajandusega seotud isikutest ELis on naised ja kolme põllumajandusettevõtet kümnest juhivad Euroopas naised; arvestades, et meeste ja naiste võrdsete õiguste edendamine ning samal ajal naiste suurem kaasamine äritegevusse ja ühiskonda, eriti põllumajanduses, peab olema Euroopas pidevalt päevakorras;
- N. arvestades, et naiste tööhõive määr on 63 %; arvestades, et sooline palgalõhe on 16,4 %;

arvestades, et 73 % liikmesriikide parlamendiliikmetest on mehed, ning arvestades, et naised moodustavad suurte ettevõtjate juhatustest 17,8 % ja teevad nädalas kolm korda kauem majapidamistöid (nt hoolitsemine laste, eakate ja puuetega inimeste eest ning kodutööd);

- O. arvestades, et Euroopa Parlamendi uues koosseisus on naised 37 %, Euroopa Komisjoni 28 uuest volinikust on naised 9 ja Euroopa Kohtu 28 kohtunikust on naised 7;
- P. arvestades, et naiste töötuse määra on alahinnatud, arvestades asjaolu, et paljud naised ei ole töötuna registreeritud, eelkõige need, kes elavad maapiirkondades või äärealadel, samuti paljud, kes on pühendanud ennast ainult majapidamisele ja lastele; arvestades, et selline olukord põhjustab ka ebavõrdsust seoses juurdepääsuga avalikele teenustele (toetused, pensionid, rasedus- ja sünnituspuhkus, haigusleht, juurdepääs sotsiaalkindlustusele jne);
- Q. arvestades, et senise tempo juures jõutaks naiste 75 % tööhõive eesmärgi täitmiseni 2038. aastaks ja võrdse töö eest võrdse tasu maksamiseni 2084. aastaks; arvestades, et võrdne esindatus liikmesriikide parlamentides, ELi institutsioonides ja Euroopa ettevõtete juhtorganites saaks võimalikuks 2034. aastaks, kuid majapidamistööde võrdset jaotumist tuleks oodata 2054. aastani;
- R. arvestades, et suutmatust edendada poliitikat, mis võimaldaks töö- ja eraelu üldist tasakaalu, kuid eelkõige puudus taskukohastest ja kvaliteetsetest lastehoiuasutustest ning eakate ja erihoolidust vajavate isikute abiteenustest on peamine takistus, mis ei võimalda naistel olla majanduslikult iseseisev ja tõusta vastutavatele ametikohtadele, samuti takistab see naiste ja meeste võrdset osalemist tööturul, mis aitaks vaesust ära hoida ja vähendada;
- S. arvestades, et perekonnaelu ja majapidamistöödega seotud vastutuse jagamine meeste ja naiste vahel, eelkõige vanema- ja isapuhkuse ulatuslikuma kasutamise kaudu, on naiste ja meeste vahelise võrdõiguslikkuse saavutamise vältimatu eeltingimus; arvestades, et neljandikus liikmesriikidest ei ole isapuhkust ette nähtud;
- T. arvestades, et traditsioonilised soorollid ja stereotüübid mõjutavad tugevalt naiste ja meeste rollijaotust kodus, töökohas ja ühiskonnas laiemalt, piirates sellega naiste valikuid tööturul ning isiklikku ja erialast arengut, mis omakorda ei võimalda naistel realiseerida oma täit potentsiaali isiksustena ja majanduses osalejatena;
- U. arvestades, et meedial võib olla oluline roll ühelt poolt stereotüüpide levitamisel, naiste kuvandi alavääristamisel ning noorte tütarlaste üleseksualiseerimisel, kuid teiselt poolt ka sooliste stereotüüpide ületamisel, naiste julgustamisel osalema otsuste tegemises ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisel;
- V. arvestades, et nõukogu ei ole ikka võtnud ametlikku seisukohta Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud kahe seadusandliku resolutsiooni suhtes, mis käsitlevad soolise võrdõiguslikkuse jaoks määrava tähtsusega küsimusi, nimelt 20. oktoobri 2010. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlev direktiiv ning 20. novembri 2013. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu direktiiv,

milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas ja sellega seotud meetmeid;

- W. arvestades, et oma 6. detsembri 2013. aasta aruandes direktiivi 2006/54/EÜ kohaldamise kohta pidas komisjon küsitavaks 26 liikmesriigi õigusaktide vastavust direktiivi uutele sätetele¹;
- X. arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aasta märtsi uurimusest selgus, et iga kolmandat naist ELis on füüsiliselt ja/või seksuaalselt rünnatud, vanemana kui 15 aastat on kogenud füüsilist vägivalda iga viies naine ja peaaegu iga teine on kogenud psühholoogilist vägivalda; arvestades, et naistevastane vägivald kujutab endast põhiõiguste rikkumist, millel võivad olla rasked psühholoogilised tagajärjed, mis mõjutab ühiskonna kõiki tasandeid, sõltumata vanusest, haridusest, sissetulekust, ühiskondlikust positsioonist ja päritolu- või elukohariigist, ning see on üks kuritegudest, millest kõige vähem teatatakse; arvestades, et naistevastane vägivald on üks peamisi takistusi naiste ja meeste tõelise võrdõiguslikkuse teel;
- Y. arvestades, et naiste ja tütarlaste vastane vägivald internetis on kasvamas, erilist muret tekitab selles osas alaealiste käitumine sotsiaalvõrgustikes;
- Z. arvestades, et inimkaubanduse kaotamist käsitlev ELi strateegia aegub 2016. aastal; arvestades, et vastavalt Eurostati 2014. aasta aruandele inimkaubanduse kohta on valdav enamik (80 %) registreeritud inimkaubanduse ohvritest ELis naised ja tütarlapsed;
- Aa. arvestades, et kuus liikmesriiki ei ole siiani allkirjastanud Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon) ning ainult kaheksa liikmesriiki on selle ratifitseerinud;
- Ab. arvestades, et naistevastase vägivalla vastu võitlemist käsitleva liikmesriikide ja ELi poliitika kujundamisel on eriti oluline usaldusväärsete, võrreldavate ning soo alusel liigendatud andmete kogumine;
- Ac. arvestades, et naistel on eripäraseid terviseprobleeme ja nad osalevad meestest harvemini kliinilistes katsetes ning need erinevused mõjutavad oluliselt naiste tervist;
- Ad. arvestades, et tütarlapsed ja naised, eriti vanuses 15–24, on füüsiliselt vähem aktiivsed kui poisid ja mehed, ning arvestades, et sport on üks eneseväljenduse ja eneseteostuse vahendeid, toetades ka kodanikuaktiivsust ja solidaarsust, ning regulaarne spordiga tegelemine parandab füüsilist ja vaimset tervist; arvestades, et spordis esineb nii naistevastast vägivalda, stereotüüpe, palgaerinevusi kui ka takistusi naiste kaasamisele juhtimisse;
- Ae. arvestades, et seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvad õigused on põhilised inimõigused ja neid tuleks ELi tervisevaldkonna tegevusprogrammis arvesse võtta;

¹ Aruanne Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ (meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine)) kohaldamise kohta (COM(2013)0861).

- Af. arvestades, et Euroopa Komisjoni koostatav iga-aastane aruanne meeste ja naiste võrdõiguslikkuse kohta on kõige olulisem vahend, mille abil hinnata naiste olukorda Euroopas;
1. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid pööraksid poliitikakujundamisel, eelarvemenetlustes ning ELi programmide ja meetmete elluviimisel rohkem tähelepanu sooküsimustele, naiste õigustele ja võrdsetele võimalustele, võttes selleks proaktiivseid meetmeid, eriti seoses stimuleerimispakettidega, kasutades juhtumipõhiselt soolise mõju hindamist;
 2. mõistab hukka asjaolu, et naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015 ei täida oma eesmärgi, eriti majandusliku iseseisvuse valdkonnas, osalt seetõttu, et emaduspuhkuse direktiivi ettepanek tagasi võeti; rõhutab samal ajal, et majanduslikud erinevused meeste ja naiste vahel on järk-järgult suurenenud;
 3. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike lisama strateegiasse „Euroopa 2020” soolise võrdõiguslikkuse mõõdupuu, et mõõta edusamme soolise lõhe vähendamisel tööhõives ja muuta iga-aastase majanduskasvu analüüsi poliitikameetmed riigipõhisteks soovitusteks;
 4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja üldise kava investeringuteks sotsiaalsesse infrastruktuuri, kuna hinnangute kohaselt kasvaks Euroopa sisemajanduse koguprodukt (SKP) soopõhise investeerimiskava rakendamisel 2018. aastaks 2,4 % rohkem kui ilma sellise kavata;
 5. märgib, et naiste ja meeste võrdne osalemine tööturul võib märkimisväärselt suurendada ELi majanduslikku potentsiaali ja kindlustada liidu õiglast ja kaasavat olemust; juhib tähelepanu asjaolule, et Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) hinnangute kohaselt aitaks tööturul osalemise määra täielik ühtlustamine suurendada SKPd elaniku kohta 2030. aastaks 12,4 %;
 6. rõhutab, et on vaja kiiremas korras võidelda naiste vaesuse vastu, eelkõige vanemate naiste ja üksikemade, kuid ka soopõhise vägivalla ohvriks sattunud, puuetega, sisseerandajatest ja vähemuste hulka kuuluvate naiste vaesuse vastu; palub seetõttu liikmesriikidel võtta kasutusele tulemuslikumad kaasamisstrateegiad ja kasutada tõhusamalt sotsiaalpoliitika vahendeid, eriti Euroopa Sotsiaalfondi ja struktuurifondide vahendeid;
 7. peab kahetsusväärseks, et sotsiaalpoliitika tõhusus vaesuse vähendamisel ühe täiskasvanuga (peamiselt lesed või üksikemad) majapidamistes vähenes 2012. aastal võrreldes 2005. aastaga peaaegu 50 %; on mures ka selle pärast, et mõnedes liikmesriikides rakendatava sotsiaalpoliitika tõhusus moodustab üksnes kolmandiku Euroopa keskmisest; palub seepärast liikmesriikidel tugevdada oma sotsiaalpoliitikat, eriti töötute osas, et võidelda kasvava vaesuse vastu eeskätt naiste seas;
 8. kutsub nõukogu ja komisjoni üles tegelema vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse soolise mõõtmega; peab kahetsusväärseks, et seni iga-aastaste Euroopa poolaasta tsüklite raames vastu võetud riigipõhiseid soovitusi ei ole piisavalt kooskõlastatud strateegia

„Euroopa 2020” tööhõive- ja sotsiaalvaldkonna eesmärkidega; nõuab, et riigipõhistes soovituses käsitletak süstemaatiliselt naiste vaesuse struktuurilisi põhjuseid;

9. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta maksustamispoliitika ja hüvitiste poliitika kujundamisel arvesse perekonnastruktuuri muutusi, toetades rahaliselt ühe vanemaga perekondi ja eakaid maksukrediidi kaudu või tervishoiuteenuste alase abiga;
10. palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et ühtekuuluvuspoliitika vahendites võetaks arvesse meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning soolise perspektiivi integreerimist ning et seda edendataks nimetatud vahendite ja programmide kogu ettevalmistamise ja rakendamise vältel, ka järelevalve, aruandluse ja hindamise käigus;
11. peab kahetsusväärseks, et iga-aastane aruanne on nüüdsest ainult ELi põhiõiguste harta kohaldamise aruandele lisatav töödokument ning nõuab tungivalt, et komisjon taastaks viivitatamata täies ulatuses aruande poliitilise legitiimsuse, võttes selle ametlikult vastu eraldi dokumendina;
12. juhib tähelepanu vältimatule vajadusele vähendada soolist palga- ja pensionilõhet, püüdes lahendada olukorda, kus naised on koondunud osalise tööajaga, madalapalgalistele ja ebakindlatele töökohtadele, ning tagades lastele ja teistele ülalpeetavatele piisavalt kvaliteetsed hooldusasutused; mõistab kõige karmimalt hukka tõsiasi, et üle kolmandiku vanematest naistest ELis ei saa mingisugust pensioni; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid viivitatamata kõigi direktiivis 2006/54/EÜ sätestatud õiguste, sealhulgas võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise ja palkade läbipaistvuse põhimõtete kohaldamise, ning vaataksid läbi võrdset kohtlemist käsitlevad siseriiklikud õigusaktid, et neid lihtsustada ja ajakohastada; palub komisjonil jälgida regulaarselt soolise võrdõiguslikkuse direktiivide ülevõtmist ja kutsub komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti ettepanek direktiivi 2006/54/EÜ ümbersõnastamiseks, lähtudes ELi toimimise lepingu artiklist 157 ja kooskõlas selle artikliga 32, järgides Euroopa Parlamendi 24. mai 2012. aasta resolutsiooni lisas esitatud üksikasjalikke soovitusi;
13. mõistab kõige karmimalt hukka asjaolu, et naised ei saa meestega samadel või võrdväärsetel ametikohtadel töötades sama palka nagu mehed, ning mõistab hukka nii horisontaalse kui ka vertikaalse segregatsiooni; rõhutab lisaks asjaolu, et suurem osa madalaid palkasid ja peaaegu kõik ülimadalad palgad makstakse osalise tööajaga töö eest ja juhib tähelepanu sellele, et umbes 80 % töötavatest vaestest on naised; juhib tähelepanu, et Euroopa lisaväärtuse hinnangu järelduste kohaselt tooks soolise palgalõhe vähenemine ühe protsendi võrra kaasa majanduskasvu suurenemise 0,1 %, mis tähendab, et on ülitähtis see palgalõhe praeguse majanduslanguse tingimustes likvideerida; palub seepärast, et liikmesriigid, tööandjad ja ametiühingud töötaksid välja ja rakendaksid konkreetsed ja tarvilikud töökohtade hindamise vahendid, millega saaks kindlaks määrata võrdväärtusliku töö ja nii tagada meeste ja naiste võrdse töötasu;
14. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta kasutusele ennetava poliitika naistele kvaliteetsete töökohtade tagamiseks, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid, võideldes stereotüüpide ja ametialase vertikaalse ja horisontaalse segregatsiooni vastu, soodustades üleminekut osaliselt tööajalt täistööajaga tööle ning keskendudes eelkõige

mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele (NEET); kutsub liikmesriike üles püstitama oma riiklikes reformikavades tööhõivealaseid erieesmärke, et tagada naistele ja meestele tööturule sisenemiseks ja seal püsimiseks võrdsed võimalused;

15. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama proaktiivset poliitikat, et julgustada naisi valima karjääri teaduses ning edendada teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate kaudu naiste suundumist sektoritesse, mida on traditsiooniliselt peetud meeste pärusmaaks, eelkõige teaduse ja uute tehnoloogiate valdkonnas, et inimkapitali Euroopa naiste kujul paremini ära kasutada; rõhutab eriti, et info- ja kommunikatsiooni tehnoloogia (IKT) pakub uusi võimalusi, ning kutsub komisjoni üles tagama soolise võrdõiguslikkuse maksimaalset integreerimist digitaalvaldkonnas, mis on järgmise viie aasta prioriteet;
16. rõhutab, et rahaline sõltumatus on võrdsuse tagamisel võtmetähtsusega ja et naiste ettevõtlus on ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime suurendamisel alahinnatud ning alakasutatud potentsiaal; palub seega Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudil (EIGE) koguda naiste ettevõtluse kohta rohkem ja paremaid andmeid; kutsub liikmesriike, komisjoni, teisi asjaomaseid organeid, nt kaubanduskodasid ja tööstust üles julgustama, edendama ja toetama naiste ettevõtlust, lihtsustades nende juurdepääsu krediidile, vähendades bürokraatiat ja muid takistusi naiste idufirmade loomisel, integreerides soolise perspektiivi asjaomastesse poliitikatesse, edendades ainulaadse ja mitmekeelse elektroonilise teabe ja selle vahetusplatvormide loomist sotsiaalsetest ettevõtjatest naiste jaoks, ning toetades piirkondlikke ja üle-Euroopalisi mentorluse ja partnervõrkude loomist;
17. usub, et selleks, et aidata naistel tööturule tagasi pöörduda, on vaja mitmemõõtmelist poliitikat (mis hõlmab kutseõpet ja elukestvat õpet, stabiilsema tööhõive edendamist ja konkreetsetele vajadustele kohandatud töökorraldust) ning juhib tähelepanu paindliku tööaja üha suuremale kasutamisele; märgib, et nõudlus paindlikkuse järele on kõige suurem osalise tööajaga töötajate hulgas, kellest enamik on naised; on seepärast seisukohal, et kollektiivläbirääkimised on õigus, mida tuleb kaitsta, kuna see aitab võidelda diskrimineerimise vastu ning kindlustada ja edendada õigusi;
18. rõhutab tõsiasja, et paindlikum töökorraldus võib suurendada naiste võimalusi osaleda aktiivselt tööturul, kuid märgib samas, et paindlikkusel võib olla negatiivne mõju naise palgale ja pensionile; märgib seepärast, et on vaja konkreetseid ettepanekuid töö- ja eraelu tasakaalustamiseks, ning julgustab mehi ja naisi jagama töö-, pere- ja ühiskondlikke kohustusi võrdsemalt, eriti kui on tegemist ülalpeetavate ja laste abistamisega;
19. palub liikmesriikidel lisada maaelu arengu programmidesse strateegiad naiste töökohtade arvu suurendamiseks maapiirkondades, tagades sellega neile inimväärse pensioni, ning naiste osaluse suurendamiseks selle sektori poliitilistes, majanduslikes ja ühiskondlikes foorumites, edendamaks maapiirkondades võrdseid võimalusi vastavalt põllumajanduse multifunktsionaalsusele;
20. rõhutab ELi kasvavat üksmeelt selles osas, et on vaja edendada soolist võrdõiguslikkust, muu hulgas suurendades naiste esindatust majanduslike ja poliitiliste otsuste

langetamises; see on põhiõiguste ja demokraatia küsimus, arvestades, et praegune olukord annab tunnistust demokraatia puudujäägist; kiidab seega heaks mõnedes liikmesriikides kasutusele võetud seadustatud võrdsussüsteemid ja sookvoodid ning palub nõukogul võtta seisukoht seoses direktiiviga, milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas, et jätkata võimalikult kiiresti seadusandlikku menetlust; palub nõukogul ja komisjonil võtta vajalikke meetmeid, et julgustada liikmesriike võimaldama naiste ja meeste võrdset osalemist mitmesugustes otsuste langetamise valdkondades; nõuab ka, et ELi institutsioonid teeksid kõik, mis nende võimuses, et tagada sooline võrdõiguslikkus volinike kolleegiumis ja kõikide ELi institutsioonide, ametite, instituutide ja organite kõrgetel ametikohtadel;

21. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida, kas on võimalik lisada sooga seotud klausleid avalike pakkumiste hanketeadetesse, et julgustada ettevõtjaid püüdlema oma ridades soolise võrdõiguslikkuse poole; tunnistab, et selle idee arendamisel tuleb järgida konkurentsi käsitlevaid ELi õigusakte;
22. tunnistab Rootsit, Belgiat, Prantsusmaad, Sloveeniat, Taanit ja Ühendkuningriiki Barcelona eesmärkide saavutamise eest ning palub teistel liikmesriikidel jõupingutusi jätkata; ergutab liikmesriike minema Barcelona eesmärkidest kaugemale ning võtma riiklike ja kohalike asutuste vahel kasutusele süsteemsema ja integreerituma lähenemisviisi koolieelse hariduse ja hoiuteenuste valdkonnas, eriti alla 3-aastaste laste jaoks; palub komisjonil jätkata liikmesriikide rahalist toetamist, et tagada lapsevanematele taskukohased lastehoiuteenused (eriti lastesõimed), sealhulgas luues neid teenuseid töökohtades; usub, et pereplaanide, eraelu ja tööalaste püüdluste ühitamine on võimalik vaid siis, kui inimestel on majanduslikus ja sotsiaalses mõttes tegelik valikuvabadus ning tugi ELi ja riiklikul tasandil tehtavate poliitiliste ja majanduslike otsuste näol, ilma et sellest tuleneks ebasoodne olukord, ning kui on olemas vajalik infrastruktuur; kutsub liikmesriike üles suurendama lapsehoiuteenuste eelarvet, nimelt riikliku lasteaia- ja -sõimevõrgustiku ning riikliku laste huviringide võrgustiku suurendamise abil; palub, et komisjon käsitleks taskukohaste lapsehoiuteenuste puudust ka riigipõhistes soovitusetes;
23. mõistab kõige karmimalt hukka asjaolu, et vaatamata eraldatud ELi vahenditele (perioodil 2007–2013 eraldati liikmesriikidele lastehoiuasutuste arendamiseks ja naiste tööhõive edendamiseks struktuurifondidest 3,2 miljardit eurot) on mõned liikmesriigid teinud eelarves kärpeid, mis mõjutavad lastehoiuteenuste kättesaadavust (nt lasteaedade sulgemine) või kvaliteeti (nt personali nappuse tõttu) ja muudavad need teenused kallimaks;
24. palub komisjonil ja liikmesriikidel ette näha vähemalt 10 tööpäeva pikkune tasustatud isapuhkus ning edendada seadusandlikke ja mitteseadusandlikke meetmeid, mis võimaldaksid meestel ja eelkõige isadel kasutada oma õigust ühitada töö- ja eraelu, muu hulgas soosides vanemapuhkust, mida saavad lapse teatava vanuseni võrdselt võtta nii isa kui ema, kuid mida ei saa ühelt vanemalt teisele üle kanda;

25. taunib asjaolu, et nõukogu blokeerib rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevat direktiivi; nõuab tungivalt, et liikmesriigid jätkaksid läbirääkimisi selle üle ja kordab, et on valmis koostööks;
26. kutsub liikmesriike üles seadma sisse taskukohased, paindlikud, kvaliteetsed ja kergesti ligipääsetavad hooldusteenused inimeste jaoks, kes ei tule igapäevaeluga toime, kuna neil puudub vajalik funktsionaalne iseseisvus tasakaalu saavutamiseks isikliku, pere- ja tööelu vahel;
27. palub komisjonil ergutada Istanbuli konventsiooni ratifitseerimist liikmesriikides ja algetada menetlus ELi ühinemiseks kõnealuse konventsiooniga; märgib, et kõikide liikmesriikide viivitamatu ühinemine Istanbuli konventsiooniga aitaks töötada välja integreeritud poliitika ning edendada rahvusvahelist koostööd võitluses naistevastase vägivalla kõikide vormide vastu;
28. kordab uuesti oma nõuet komisjonile esitada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 84 põhinev ettepanek, et kehtestada meetmed, millega edendada ja toetada liikmesriikide tegevust naiste ja tütarlaste vastase vägivalla ennetamise valdkonnas, toetades laiaulatuslikku ja tõhusat poliitilist raamistikku soolise vägivalla kohta, keskendudes ennetamisele, toimepanijate kohtu alla andmisele, ohvrite kaitsmisele ning asjakohaste ja sobivate teenuste pakkumisele ja koolitusele võrdõiguslikkuse valdkonnas, samuti kehtestades karistusi diskrimineeriva või vägivaldse käitumise eest naiste suhtes; kutsub lisaks liikmesriike üles tegema süstemaatilist tööd, et julgustada naisi vägivallast ametiasutustele teada andma ning harida ja koolitada ohvritega tegelevaid eksperte;
29. palub komisjonil tagada, et tema teatis naiste suguelundite moonutamise lõpetamise kohta tõhusalt ja piisavate vahenditega ellu viidaks;
30. palub, et komisjon aktiveeriks sillaklausli ja võtaks vastu ühehäälsel otsusel, määratledes soolise vägivalla kuriteo liigina vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikele 1, mis juba hõlmab inimkaubandust ning naiste ja laste seksuaalset ärakasutamist;
31. kutsub komisjoni üles paremini reguleerima digitaalturgu, et kaitsta naisi ja tütarlapsi vägivalla eest internetis;
32. soovib liikmesriikidel märkida oma riiklikesse koduvägivalla likvideerimise tegevuskavadesse kohustuse osutada abi ilma dokumentideta sisseandajatest naistele täpselt samadel alustel nagu seaduslikus staatuses naistele, ja mitte kohustada institutsioone nendest juhtumitest ametivõimudele ette kandma;
33. soovib liikmesriikidel tugevdada riiklikke tasuta tervishoiuteenuseid, et toetada kõiki vägivalla ohvriks langenud naisi, kaasa arvatud põgenikke, muu hulgas nende suutlikkuse suurendamise kaudu, pakkudes spetsialiseeritud abi eri rahvusest naistele ja puuetega naistele;
34. kordab oma taotlust komisjonile ja liikmesriikidele kuulutada 2016. aasta naistevastase vägivalla vastu võitlemise Euroopa aastaks ning palub eraldada piisavad vahendid

teadlikkuse suurendamise meetmete võtmiseks; rõhutab sellega seoses vajadust pakkuda asjakohast koolitust selle teemaga seotud ametiasutuste ja teenuste osas, samuti spetsialistidele, nt politseinikele, arstidele, kohtunikele, juristidele, õpetajatele ja kõigile, kes võivad oma ametikoha tõttu abistada vägivalla ohvriks sattunud naisi;

35. palub, et komisjon koostaks Euroopa lähenemiskeelu registri, arvestades tõsiasja, et liikmesriikide tähtaeg direktiivi 2011/99/EL (Euroopa lähenemiskeelu kohta) ülevõtmiseks oli 11. jaanuaril 2015;
36. tunnistab, et sõja käes kannatavates piirkondades on naistevastane vägivald naiste põhiõiguste selge rikkumine ning see ilmneb naiste alandava ja alavääristava kohtlemise kujul; rõhutab, et sooline võrdõiguslikkus on rahu kindlustamiseks hädavajalik, kuna see väljendab vajadust võidelda naisuguste naisi mõjutavate nähtuste vastu ja neid vältida;
37. kutsub Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituuti ja Eurostati üles jätkama võrreldavate andmete, eelkõige vägivalda puudutavate ühtlustatud andmete kogumist, et anda liikmesriikide ja komisjoni käsutusse tulemusliku poliitika kujundamiseks vajalikud vahendid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suunama oma tähelepanu sellele, missuguses olukorras on liikmesriikides institutsioonilised mehhanismid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks, hoidmaks ära nende kahjustamist tulevaste majanduskriiside ja reformide poolt, pidades silmas, et ilma naisuguste institutsiooniliste mehhanismideta ei anna igas valdkonnas prioriteetseks seatud soolise võrdõiguslikkuse poliitika ja selle saavutamise konkreetsed vahendid tulemusi;
38. palub, et komisjon kindlustaks programmi „Õigused ja kodakondsus” raames Daphne programmi, nii rahastamise kui ka nähtavuse osas, tagamaks, et naistevastase vägivalla peatamise nimel töötavad ühendused saaksid oma tööd jätkata;
39. palub veel kord, et komisjon asutaks Euroopa soolise vägivalla järelevalvekeskuse (analoogiliselt praeguse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga), mida juhiks Euroopa koordinaator ja mis tegeleks naiste ja tütarlaste vastase vägivalla ennetamisega;
40. nõuab tungivalt, et komisjon mõistaks karmilt hukka meediakampaaniad ja muud sõnumid, kus kujutatakse seksuaalse vägivalla ohvreid vägivallategude eest vastutavana, kuna naisugused seisukohad on vastuolus kõikide soolise võrdõiguslikkuse aluspõhimõtetega;
41. juhib tähelepanu hariduse otsustavale rollile võitluses sooliste stereotüüpide vastu ja soopõhise diskrimineerimise kaotamises; rõhutab, et poisid ja mehed peavad olema kaasatud naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisse; nõuab seetõttu, et komisjon võtaks sooliste stereotüüpide vastu võitlemiseks otsustavaid poliitilisi meetmeid ja soovitab liikmesriikidel suurendada oma haridussüsteemides teadlikkust võrdsetest õigustest ning meeste ja naiste võrdsetest võimalustest;
42. palub nõukogul ja komisjonil võtta meetmeid tagamaks, et sotsiaalmeedia keelekasutus oleks mitteseksistlik, et naised osaleksid aktiivselt ja oleksid tasakaalustatult esindatud, samuti tagada mõlema soo mitmekesine kujutamine, mis ei piirduks ilu tavapärase

määratlemisega ja seksistlike rollistereotüüpidega eri eluvaldkondades, eriti juhul, kui on tegemist lastele ja noortele suunatud sisuga;

43. kuna nõukogu on võtnud vastu järeldused soolise võrdõiguslikkuse kohta spordis, palub, et liikmesriigid kasutaksid ära võimalused, mida pakub sport soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks, eelkõige koostades konkreetseid tegevuskavasid stereotüüpide ja vägivalla vastu võitlemiseks, soodustades võrdõiguslikkust professionaalsete sportlaste seas ning propageerides sporti naiste hulgas;
44. juhib tähelepanu asjaolule, et mitmete uuringute kohaselt on abordi määr riikides, kus see on seaduslik, sarnane määrale nendes riikides, kus see on keelatud, ja sageli on see määr viimastes isegi kõrgem (Maailma Tervishoiuorganisatsioon, 2014);
45. rõhutab, et naistel peab olema kontroll oma seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvate õiguste üle, sealhulgas rasestumisvastaste vahendite ja abordi lihtsa kättesaadavuse abil; toetab seetõttu tegevust ja meetmeid, mis aitavad parandada naiste juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervise teenustele ning suurendavad naiste teadlikkust nende õigustest ja olemasolevatest teenustest; palub liikmesriikidel ja komisjonil võtta meetmeid, et suurendada meeste teadlikkust nende vastutusest seksuaal- ja reproduktiivtervise küsimustes;
46. rõhutab, kui oluline on teismelistele, noortele ja täiskasvanutele suunatud aktiivne ennetustöö, haridus ja teavituspoliitika, tagamaks üldist head seksuaal- ja reproduktiivtervist ning hoides sellega ära suguhaigusi ja soovimatut rasestumist;
47. palub, et rakendades määrust (EL) nr 536/2014, milles käsitletakse inimtervishoiu kasutatavate ravimite kliinilisi uuringuid, tagaksid liikmesriigid naiste ja meeste võrdse esindatuse kliinilistes katsetes, pöörates erilist tähelepanu osalejate soolise koosseisu läbipaistvusele; palub, et hinnates selle määruse nõuetekohast rakendamist jälgiks komisjon eriti naiste ja meeste võrdõiguslikkuse aspekte;
48. juhib tähelepanu asjaolule, et EL ratifitseeris 22. jaanuaril 2012 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, milles on ette nähtud, et osalisriigid kohustuvad tagama ja edendama kõigi puuetega inimeste kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielikku teostamist ilma mis tahes diskrimineerimiseta puude alusel, hoidudes mis tahes tegudest või tavadest, mis on konventsiooniga kokkusobimatud;
49. kutsub komisjoni üles edendama ELi suhetes kolmandate riikidega jõuliselt soolist võrdõiguslikkust, kindlustades sellega terviklikku strateegilist lähenemisviisi võrdõiguslikkusele; rõhutab sellega seoses, kui oluline on arendada koostööd rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, et edendada soolist võrdõiguslikkust ja suurendada teadlikkust naiste õigustest;
50. palub ELil lõpetada sellise poliitika rakendamine, kus pereliikmed sõltuvad perekonna taasühinemisel üksteisest, ning nõuab, et ELi ja liikmesriigid annaksid rändajatest naistele sõltumatu elamisloa, eelkõige koduvägivalla juhtumite korral;
51. palub komisjonil tagada, et soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste teema oleks

esindatud kõikides partnerluslepingutes ja kõikides läbirääkimistes kolmandate riikidega;

52. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele.

SELETUSKIRI

Kriisil on olnud Euroopa majandusele ja ühiskondadele ränk mõju. Pärast kokkuhoiuperioodi on vaja majanduskasvu ergutada, et Euroopa muutuks strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide kohaseks jätkusuutlikuks, kaasavaks ja arukaks majanduseks.

Strateegia „Euroopa 2020” kaugeleulatuvate eesmärkide saavutamiseks peab raportöör hädavajalikuks teatavate määrava tähtsusega asjaolude arvesse võtmist.

Eelkõige on möödapääsmatult vajalik võtta poliitika ja eelarvemenetluste ning eelkõige majanduse elavdamise poliitika kujundamisel arvesse soolist ja naiste õiguste aspekti, kasutades regulaarselt soolise mõju hindamist. Kokkuhoiupoliitika vigu ei saa ega tohi korrata.

Mis puutub täpsemalt strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidesse, siis peab Euroopa Liit mitte üksnes jõudma 75% tööhõiveni, vaid tingimata parandama ka tööhõive kvaliteeti.

Vaatamata komisjoni ja liikmesriikide jõupingutustele kasvab naiste tööhõive ikka üsna aeglaselt. 2002. aastast saadik on naiste tööhõive kasvanud 58,1%-lt 62,8%-ni, muu hulgas avaldas sellele mõju kriis. Praeguse tempo jätkudes saavutatakse strateegia „Euroopa 2020” eesmärk alles 2038. aastaks. Seetõttu on hädavajalik kiiresti edendada naiste osalust tööturul.

Selleks on aga vaja kvaliteetseid töökohti. Kriis on mõjunud naiste tööhõive kvaliteedile hävitavalt: suurenenud on osalise tööajaga töö, kust naistel on üha raskem mujale suunduda, kasvanud on ebakindlate töösuhete osakaal ja tähtajalised töölepingud on muutunud üldlevinuks, mis tähendab kahekordset karistust naistele, kes on avalikus sektoris enamuses, rääkimata halva õhkkonna kujunemisest töökohal ning tagajärgedest pereliikmetele ja eelkõige lastele.

Nendele tsüklilistele asjaoludele lisanduvad jätkuvad struktuurilised asjaolud, eelkõige püsiv sooline palgalõhe (gender pay gap). Praeguse suundumuse jätkudes tuleb oodata 2084. aastani, kuni naised ja mehed hakkaksid võrdse töö eest võrdset tasu saama. Raportöör on seisukohal, et eelkõige tuleb viivitamata kohaldada direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes. 26 liikmesriiki peavad veel vastama Euroopa Komisjoni küsimustele seoses siseriiklike õigusaktide vastavusega kõnealusele direktiivile. Määrava tähtsusega on see, et liikmesriigid tagaksid kõnealuse direktiivi nõuetekohase kohaldamise, eelkõige palkade läbipaistvuse osas, ning kindlustaksid kodanikele tegeliku juurdepääsu teabele. OECD 2012. aasta detsembris avaldatud uuringu „Closing the gender gap - Act now” kohaselt võiks ELi sisemajanduse koguprodukt kasvada 12%, kui tööturul valitseks meeste ja naiste vahel tõeline võrdõiguslikkus. Majanduskasvu taastumiseks tuleb kindlasti saavutada tõeline tööalane võrdõiguslikkus.

Lisaks on hädavajalik, et nõukogu võtaks vastu seisukoha rasedus- ja sünnituspuhkust käsitleva direktiivi kohta. Praegu kohaldatavas 1992. aasta direktiivis ei võeta arvesse ühiskonna arengut ega kaitsta piisavalt emasid. Seetõttu on direktiivi ajakohastamine möödapääsmatu ning Euroopa Parlament väljendab sellega seoses uuesti oma tahet teha

kompromissi saavutamiseks koostööd.

Murettekitavaks struktuuriliseks asjaoluks on stereotüüpide püsivus. Oluline on muuta mõtteviise, et vähendada horisontaalset ja vertikaalset soolist segregatsiooni ning võimaldada naistel ja meestel töötada sellisel ametikohal ja vastutusastmel nagu nad soovivad.

Stereotüüpidega seoses peab raportöör oluliseks edendada töö- ja eraelu ühitamist hõlbustavaid meetmeid, sealhulgas tunnustades ja väärtustades isade ja emade osalust perekonnaelus.

Rahulikult töötamiseks ja ELi majanduskasvule kaasa aitamiseks on lapsevanematele vältimatult vajalik kvaliteetsete lapsehoiuteenuste kättesaadavus, et lapsed oleks hoitud kogu täistööaja vältel. Vastavalt komisjoni 3. juuni 2013. aasta eduaruandele Barcelona eesmärkide kohta pealkirjaga „Lapsehoiuteenuste arendamine Euroopas jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu heaks” on kaks eesmärki saavutanud kuus liikmesriiki: Rootsi, Belgia, Prantsusmaa, Sloveenia, Taani ja Ühendkuningriik. Sellegipoolest on oluliseks takistuseks lapsehoiuteenuste kallidus. 53% emadest, kes väidetavalt ei tööta või töötavad osalise tööajaga lapsehoiuteenustega seotud põhjustel, nimetavad ühe takistusena hinda. Nii vastanuid on üle 70% Iirimaa, Madalmaades, Rumeenias ja Ühendkuningriigis.

Hinnaküsimus toob meid vaesuse teema juurde, mida raportöör peab eriti oluliseks probleemküsimuseks. Tuletagem meelde, et üks strateegia „Euroopa 2020” eesmärke on vähendada 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu, kes elavad vaesuses ja sotsiaalse tõrjutuse ohus. Kaks rühma, eakad naised ja üksikemad, on vaesuse suhtes eriti kaitsetud.

Vaesuse ohus elab 22% eakaid naisi ja 16,3% mehi. Eakate naiste ebakindel olukord on palgaerinevuse otsene tagajärg. Naiste pension on meeste omast ligikaudu 39% väiksem ning rohkem kui neljandik eakatest naistest Euroopas ei saa üldse pensioni. Oluline on võtta kasutusele parandusmehhanismid, sealhulgas maksustamispoliitika ja hüvitiste poliitika muutmise abil.

See kehtib ka ühe vanemaga perekondade suhtes, kellest 35,5% on vaesuse ohus. 91% üksikvanematest on aga naised. Sotsiaalkindlustussüsteemid ei suuda seni nende perekondade vaesusohu vähendada.

Naistevastase vägivalla vastu võitlemine on samuti oluline ühiskondlik probleemküsimus. Sellega seoses soovib raportöör meelde tuletada Euroopa Parlamendi seisukohti kõnealuses küsimuses, rõhutades liikmesriikidest võrreldavate andmete kogumise olulisust. Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi tegevus on määrava tähtsusega.

Käsitleda tuleb ka seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvate õiguste küsimust. Tegemist on rahvatervise küsimusega ja austusega naiste põhiõiguse suhtes otsustada oma keha üle. Siinkohal on oluline meelde tuletada olulisi poliitilisi põhimõtteid, mida Euroopa Parlament on juba varem toetanud.

Viimase, kuid mitte vähemolulise asjana peab raportöör äärmiselt kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa Komisjoni iga-aastane aruanne on nüüdsest ainult ELi põhiõiguste harta kohaldamise

aruandele lisatav töödokument. See on selge poliitiline signaal – naiste õigused on lisa ehk teisejärgulised. Kuid soolise võrdõiguslikkuse edenemise analüüs ei saa teisejärguline olla. Majanduskasvu saab taastada ainult tõelise meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse abil. Seetõttu palub raportöör komisjonil viivitamata taastada täies ulatuses aruande poliitiline legitiimsus ja võtta see ametlikult vastu eraldi dokumendina.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	20.1.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 24 –: 9 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Daniela Aiuto, Maria Arena, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Vicky Maeijer, Angelika Mlinar, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ángela Vallina, Beatrix von Storch, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Izaskun Bilbao Barandica, Biljana Borzan, Linnéa Engström, Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Ildikó Gáll-Pelcz, Kostadinka Kuneva, Dubravka Šuica, Marc Tarabella
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Rosa D'Amato